

ICE-BREAKER delprojekt 6:

Årsrapport 2022

Hur etablerar sig olika krypvenssorter vid låga temperaturer och kan förbehandling av utsädet ha en positiv inverkan? Här är resultaten från 2022 års försöksgreener.

Vinterskadorna på våra golfgreener blev 2022 riktigt omfattande på många håll i Sverige, främst orsakat av svår isbildning. Värst drabbat var Mellansverige och Mälardalen. Detta gjorde att det blev en seg återetablering av samtliga gräsytor och det tog lång tid innan gräset var homogent igen. Även vitgröe hade svårt att komma igång.

Vi har pratat med många frustrerade banchefer som vittnar om den svåra situationen 2022. Således var det inga större problem att hitta försöksgreener till detta spännande projekt.

Projektet är en del av Sterfs "ICE-BREAKER" och löper under 2020–2023. Delprojekt 6 handlar om hur olika krypvenssorter kan etablera sig vid låga temperaturer samt om olika förbehandlingstekniker (primning) av utsädet kan ha en positiv inverkan på groningsförloppet.

Sorterna som ingår i försöket är Independence med primning (sen), Independence utan primning (sen), Luminary (medel) och Pure Select (snabb). Dessa är utvalda från tidigare labbförsök i USA.

Bild 1. Bilderna visar försöksområdena 2022. Vänstra bilden visar en försöksgreen 21 april på Rättviks GK och till höger ser vi Sollefteå GK:s försöksgreen den 27 april.

Svenska
Golfbundet

Så genomfördes försöken

Innan försöket på Sollefteå GK påbörjades gjordes en vertikalskärning av ytan i två riktningar för att ta bort dött material. Därefter gjordes en luftning ner till 10 cm med 10 mm solida pinnar.

På Rättviks GK var ytan för lös och ojämn, varför ingen vertikalskärning utfördes. Hålpiluftning gjordes på hösten innan, ner till cirka 5 cm.

Utsädesmängden var 0,3 kg/100m² i två riktningar dvs totalt 0,6 kg utsäde. Maskinen som användes var en slitsmaskin (Vredo). Primning av fröet (Independence) gjordes tillsammans med gibberlinsyra GA3 48 timmar innan försöket satte i gång.

Efter denna sådd utfördes en kraftig mulldress samt en grundgödning (2,5 kg/100m²) av green med Impact Emerge NPK 10-20-10 på Sollefteå GK. Därefter lades en täckduk (lutrasil) på försöksgreenen.

Bevattning av ytan skedde flera gånger per dag under hela processen. Försöksgreenerna har skötts exakt som övriga greener på Sollefteå GK och Rättviks GK under hela försöksperioden. Det vill säga samma strategier gällande bevattning, gödning, luftning av dukar, med mera.

Bild 2. Visar hur bryggningen och torkning går till av det primade fröet (Independence)

Resultat 2022

Resultatet av 2022 års försök blev lite som väntat, på grund av vårens missgynnande väder – kallt, torrt och blåsigt. Generellt var det en seg och långsam etablering innan nya gräsplantor kom upp.

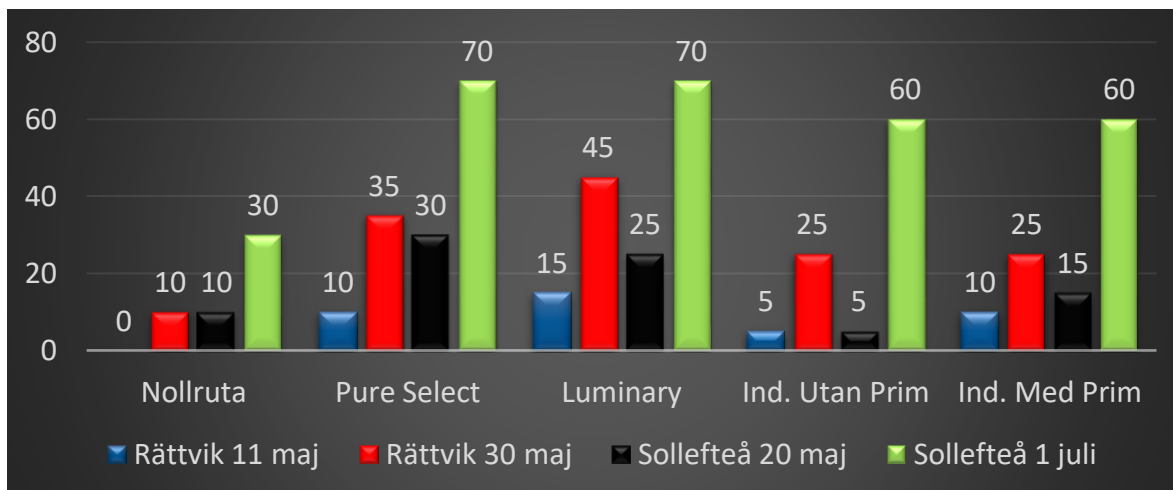
Efter sådden tog det i Rättvik ca 20 dagar (9 maj) innan det gick att se första fjunet. Jämfört med förra året var det dubbelt så lång tid. Första fjunet i Sollefteå kom efter 19 dagar (16 maj).

Första avläsningen gjordes den 11 maj i Rättvik och 20 maj i Sollefteå. På båda försöksplatserna var det då ytterst lite som hade kommit upp (cirka 10 %).

Sista avläsningen i Rättvik gjordes 30 maj. Då kunde man värdera att cirka 35–45 % hade kommit upp.

I Sollefteå gjordes sista avläsningen 1 juli. Där kunde man värdera att 60–70% hade kommit upp. Detta mycket på grund av att det var betydligt gynnsammare temperaturer i juni.

Var det då någon skillnad mellan krypvenssorterna? Naturligtvis var det lite skillnad men den var försumbar. Pure Select kom snabbast upp i Sollefteå medan Luminary var snabbast i Rättvik. Sorten Independence var något långsammare och det var ingen mätbar skillnad mellan det primade fröet och oprimade fröet.

Tabell 1. Visar resultatet (värdering i %) 2022 av avläsningarna. Notera nollrutan som ligger klart efter. Siffrorna är värdering av uppkomst av nya gräsplantor.

Svenska
Golfförbundet

Sammanfattning och reflektioner

Sammanfattningsvis var det över lag ganska ojämn och dålig etablering på alla krypvensled. Något som påverkade hela resultatet i Rättvik var att alger etablerade sig på stora delar av green, vilket såklart hämmar uppkomsten av nya plantor.

Dock ska sägas att jämfört med nollrutan var det otroligt stor skillnad i hur värderingen såg ut på båda platserna. Under hela försöksperioden var nollrutan dålig och långt in på hösten kunde man se nollrutans dåliga turf.

Återigen visades det sig alltså att det är viktigt att hjälpså med nytt gräsfrö i stället för att förlita sig på befintlig fröbank.

Fröprimningen som gjordes med produkten GA 3 (gibberlinsyra) visade sig ha ytterst liten påverkan på etableringen och ingen mätbar jämförelse kunde göras.

Försöket i Rättvik avslutades åtta veckor efter sådd (21/6) och då var inte greenen helt homogen och bra. Under hela försöket mättes marktemperatur (ytan) och fuktighetshalten och summerar man det hela var det missgynnande förhållanden. Konklusionen är att väder, vind och marktemperatur påverkar mycket när du ska återetablera nytt gräs.

Något som observerades i Sollefteå under hösten är hur stort inslag av krypven det kan bli efter två växtsäsonger. Innan sådd 2022 syntes inte ett krypvensstrå, men det kom i gång under juli. Uppskattningsvis var det då ca 75 procent krypven kvar, vilket är positivt i ett långsiktigt perspektiv.

Detta har vi också sett i tidigare försök (Surahammar 2018) och det stärker tesen om att stödsådd är viktigt om du vill förändra ditt gräsbestånd.

Bild 4 och 5. Visar försöksgreenen 1 nov 2022, notera nollrutan (de tre led som är dåliga).

Svenska
Golfbundet

Slutord

Försöket kommer att fortsätta ett år till med samma upplägg som tidigare. Från Svenska Golfbundets sida vill vi rikta ett stort tack till personalen på Sollefteå GK och Rättviks GK, som på ett föredömligt sätt ställer upp med försöksgreener, resurser och engagemang.

Carl-Johan Lönnberg
Bankosulent Svenska Golfbundet
Mobil: 070-145 47 44, e-post: carl-johan.lonnberg@golf.se

Håkan Blusi
Bankosulent Svenska Golfbundet
Mobil: 072-083 67 06, e-post: hakan.blusi@golf.se

Jerker de Wall
Bancheff Sollefteå GK
jerker.sjodin@hotmail.se

Magnus Hård af Segerstad och Anders Ohlin
Banansvariga Rättviks GK

Stort tack till våra samarbetspartners Sollefteå GK, Rättviks GK,
SW Horto, Jordelit samt Umeå GK